

Sygn. akt XV Ca 1573/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Maria Antecka (spr.)

Protokolant: prot. sądowy Olga Nowak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2015 roku w Poznaniu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.

przeciwko M. S.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 9 października 2014 r.

sygn. akt V C 1122/14

zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że powództwo oddala;

zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

/-/M. Antecka

Sygn. akt XV Ca 1573/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, w sprawie z powództwa: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. przeciwko M. S. o zapłatę: 7.800,73 zł :

-w punkcie 1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.800,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty.

- 2 punkcie 2. kosztami postępowania w całości obciążył pozwaną i zasądził od niej na rzecz powoda kwotę 1.517 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 7 listopada 2011 r. syn pozwanej, A. S. (1), działający

w imieniu pozwanej M. S., zlecił powódce wykonanie naprawy pojazdu marki (...) o nr rej. (...). A. S. (1), w imieniu pozwanej, upoważnił powódkę do odbioru odszkodowania od ubezpieczyciela pojazdu w zakresie (...) S.A. Jednocześnie A. S. (2), w imieniu pozwanej, zobowiązał się do pokrycia kosztów naprawy w części, w której (...) S.A. nie ponosi odpowiedzialności ubezpieczeniowej, bądź w całości, jeżeli (...) S.A. odmówi wypłaty odszkodowania. W dniu 31.10.2011r. ubezpieczyciel zaakceptował na pytanie powoda zmianę zakresu pierwotnej naprawy w zakresie kwalifikacji drzwi z naprawy na wymianę. Samochód A. S. (1) odebrał w dniu 10 listopada 2011 r. nie wnosząc zastrzeżeń po dokonanej naprawie i ponownie zobowiązując się do pokrycia kosztów naprawy, gdy ubezpieczyciel w całości lub w części odmówi ich pokrycia.

W dniu 10 listopada 2011r. powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) za wykonaną naprawę na kwotę 9.003,23 zł. Zgodnie z kosztorysem sporządzonym przez pracownika powódki koszt robocizny wyniósł 997,50 zł, koszty dodatkowe 73,50 zł, lakierowanie 1.804,28 zł, części zamienne 4.444,45 zł – razem koszt naprawy bez VAT wyniósł 7.319,73 zł, a z 23 % VAT 9.003,27 zł (7.319,73 zł + 23 VAT 1.683,54 = 9.003,27 zł). Faktura została błędnie wystawiona na R. T.. A. S. (2) odebrał fakturę w dniu 10 listopada 2011 r.

Pismami z dnia 21 listopada 2011r. ubezpieczyciel poinformował pozwaną i powódkę, iż koszt naprawy pojazdu czyni ją ekonomicznie nieuzasadnioną i ubezpieczyciel nie pokryje kosztów ewentualnej naprawy, przyjmując szkodę całkowitą. Ubezpieczyciel oszacował wstępnie szkodę na kwotę 1.500 zł.

W dniu 30 listopada 2011 r. syn pozwanej A. S. (1), działający w imieniu pozwanej M. S., zlecił powódce dokończenie naprawy przedmiotowego pojazdu w zakresie przednich prawych drzwi. Samochód A. S. (1) odebrał po naprawie w dniu 2 grudnia 2011 r. nie wnosząc zastrzeżeń po dokonanej naprawie i zobowiązując się do pokrycia kosztów naprawy, gdy ubezpieczyciel w całości lub w części odmówi ich pokrycia.

W dniu 20 stycznia 2012 r. pracownik powódki wysłał do ubezpieczyciela wiadomość e-mail z prośbą o zmianę decyzji co do zakresu pokrycia kosztów naprawy.

Pismem z dnia 17 lutego 2012 r. ubezpieczyciel poinformował pozwaną i powódkę o przyznaniu odszkodowania w kwocie 1.900 zł. Od wskazanej kwoty ubezpieczyciel odjął kwotę raty składki ubezpieczeniowej 334,25 zł. Powódka otrzymała zatem w dniu 20 lutego 2012 r. kwotę 1.565,75 zł (1.900-334,25=1.565,75).

Pismem z dnia 12 marca 2012 r. powódka ponownie zwróciła się do ubezpieczyciela o pokrycie całkowitych kosztów naprawy pojazdu pozwanej. W odpowiedzi z dnia 27 marca 2012 r. ubezpieczyciel poinformował powódkę, iż nie znajduje podstaw do zmiany stanowiska.

W dniu 17 kwietnia 2012r. A. S. (1) zwrócił się do powoda o skorygowanie dotychczas wystawionych faktur za naprawę w zakresie określenia nabywcy usługi poprzez wpisanie M. S. jako właścicielki pojazdu, podkreślając, iż pozostałe dane pozostają bez zmian.

W dniu 20 kwietnia 2012 r. powódka skorygowała wskazaną fakturę VAT wystawiając fakturę VAT nr (...) na pozwaną na kwotę 9.366,48 zł – koszt naprawy wzrósł o naprawę uszkodzonego progę. Zgodnie z kosztorysem sporządzonym przez pracownika powódki koszt robocizny wyniósł 1.050 zł, koszty dodatkowe 126 zł, lakierowanie 1.994,61 zł, części zamienne 4.444,45 zł – razem koszt naprawy bez VAT wyniósł 7.615,06 zł, a z 23 % VAT 9.366,52 zł (7.615,06 zł + 23 VAT 1.751,46 = 9.366,52 zł). A. S. (2) odebrał fakturę w dniu 4 maja 2012 r. W fakturze określono termin zapłaty na dzień 27 kwietnia 2012 r.

Pismem z dnia 23 maja 2012 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 7.801,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 28 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że spór ogniskował się wokół kwestii ustalenia, czy pozwana winna zwrócić poniesione przez powódkę koszty naprawy pojazdu pozwanej. Sąd Rejonowy podkreślił, iż

strona pozwana podnosiła, że szkoda miała zostać w całości zlikwidowana z AC pozwanej i w tym też celu udzielono powódce pełnomocnictwa do reprezentowania pozwanej w kontaktach z ubezpieczycielem. Pozwana wskazywała, że przed przystąpieniem do naprawy powódka miała uzyskać zgodę - akceptację ubezpieczyciela na sporządzony przez powódkę kosztorys. Pozwana podkreśliła, że zlecenie naprawy miało się odbyć wyłącznie ze środków przekazanych przez ubezpieczyciela.

Zdaniem Sądu Rejonowego bezsporne w sprawie jest to, że przyjmując samochód pozwanej do warsztatu i zobowiązując się do przeprowadzenia jego naprawy, powódka jako przyjmująca zamówienie zawarła, na podstawie art. 627 k.c., z pozwaną umowę o dzieło, a pozwana jako zamawiająca zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia. Powódka, wbrew twierdzeniom pozwanej, nie gwarantowała pozwanej, że szkoda zostanie w całości zlikwidowana z AC pozwanej. Powódka nie miała wpływu na wysokość wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania, a A. S. (1) w imieniu pozwanej, w piśmie zawierającym upoważnienie do odbioru odszkodowania od ubezpieczyciela, zobowiązał się do pokrycia kosztów naprawy w części, w której ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności ubezpieczeniowej, bądź w całości, jeżeli ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania. Nadto przy odbiorach pojazdu z naprawy, A. S. (1) w imieniu pozwanej oświadczył, iż nie wnosi zastrzeżeń po dokonanej naprawie i zobowiązuje się do pokrycia kosztów naprawy, gdy ubezpieczyciel w całości lub w części odmówi ich pokrycia.

Sąd Rejonowy wskazał, iż powódka wykonała naprawę, w zakresie akceptowanym przez ubezpieczyciela, a strona pozwana odebrała pojazd naprawiony. Pozwana nie kwestionowała rzetelności naprawy pojazdu przez powódkę. Powódka wykonała swoje zobowiązanie, zatem także pozwana powinna wykonać swoje zobowiązanie, dokonując zapłaty za wykonaną naprawę pojazdu. Pozwana zobowiązała się do pokrycia kosztów naprawy pojazdu, niezależnie od decyzji ubezpieczyciela co do wysokości odszkodowania. To, że powódka została upoważniona do odbioru odszkodowania od ubezpieczyciela, nie oznacza, że ubezpieczyciel przejął na siebie obowiązek zapłaty za naprawę pojazdu, zwalniając z tego zobowiązania pozwaną. Syn pozwanej odebrał naprawiony pojazd oraz fakturę VAT określającą wysokość wynagrodzenia powódki za wykonane dzieło – wykonaną naprawę pojazdu. Za nieuprawnione należy uznać zatem zachowanie pozwanej, która wstrzymała się z zapłatą wynagrodzenia. W fakturze VAT wystawionej w dniu 20 kwietnia 2012 r. określono termin zapłaty na dzień 27 kwietnia 2011r., zatem od dnia następnego pozwana pozostawała w zwłoce z zapłatą odszkodowania. Pozwana wiedziała jaką kwotę winna zapłacić za wykonaną naprawę, jednakże świadomie zaniechała zapłaty, błędnie uznając iż naprawa miała być sfinansowana wyłącznie ze środków przekazanych przez ubezpieczyciela.

Sąd Rejonowy wskazał, iż nie miał żadnych podstaw do podważania okoliczności, iż kalkulacja naprawy sporządzona przez powódkę – autoryzowany serwis pojazdów marki (...) – była kalkulacją nierzetelną, przedstawiającą zawyżone koszty naprawy pojazdu pozwanej, lub by powódka przeprowadzała naprawę w zakresie niezaakceptowanym przez ubezpieczyciela.

Jako podstawa orzeczenia o odsetkach został wskazany art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., mając na uwadze zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Sąd Rejonowy zasądził więc od pozwanej na rzecz powódki tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 1.517 zł, na którą składają się: 300 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu w postępowaniu uproszczonym (na podstawie art. 28 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych);- 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego powódki (na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.); 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z wyrokiem tym nie zgodziła się pozwana, zaskarżając go w całości apelacją i zarzucając:

-błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, iż pozwana zobowiązała się do pokrycia kosztów na prawy pojazdu, niezależnie od decyzji ubezpieczyciela co do wysokości odszkodowania, podczas gdy przedmiotem umowy pomiędzy stronami była napraw pojazdu pod warunkiem uzyskania odszkodowania z AC pojazdu

-błąd w ustaleniach faktycznych , polegający na przyjęciu, iż ubezpieczyciel najpierw zaakceptował zakres naprawy, a potem zmienił zdanie, podczas gdy ubezpieczyciel zaakceptował zakres naprawy i w tym przedmiocie nie zmienił zdania, ale nie zaakceptował kosztów zmienionego zakresu naprawy , co miało istotne dla sprawy znaczenie, albowiem powódka rozpoczęła naprawę nie wiedząc , czy ubezpieczyciel pokryje jej koszty.

Z uwagi na powyższe pozwana wniosła o:

zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa

lub:

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia sądowi I instancji

-obciążenie kosztami postępowania sądowego powoda.

W toku sprawy, już po terminie do wniesienia apelacji, powódka uzupełniając apelację, podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Mimo, że sprawa niniejsza podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, to wobec faktu, że Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z akt I Co (...)Sądu Rejonowego (...)w P., nie znajduje zastosowania art. 505 13 par.2 k.p.c.

Z akt I Co (...) Sądu Rejonowego (...)

w P. , wynika że powódka dnia 7.06.2013 r. złożyła przeciwko pozwanej wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, w związku ze zleceniem powódce przez A. S. (1), działającego w imieniu pozwanej, w dniu 7.11.2011 r., naprawy szkody pokolizyjnej samochodu marki (...), nr rej.(...). Posiedzenie w tej sprawie odbyło się dnia 30.07.2013 r. , ale do zawarcia ugody nie doszło.

Tak więc, nawet abstrahując od treści art. 505 9 par.2 k.p.c. regulującego , że po upływie terminu do wniesienia apelacji w postępowaniu uproszczonym, niedopuszczalne jest zgłaszanie dalszych zarzutów (już po upływie terminu do złożenia apelacji został podniesiony przez pozwaną w piśmie z dnia 15.12.2014r. zarzut przedawnienia), Sąd Okręgowy zauważa, iż zarzut przedawnienia jest niezasadny, albowiem bieg przedawnienia został przerwany przez zawezwanie do próby ugodowej (art. 123 k.c.).

Odnosząc się do zarzutów apelacji, Sąd Okręgowy zauważa, iż zostały one sformułowane jako zarzuty naruszenia prawa procesowego, a mianowicie jako zarzuty dokonania błędnych ustaleń faktycznych (art.233 par.1 k.p.c.).

Sąd Okręgowy odnosząc się do tych zarzutów stwierdza, iż Sąd I instancji przeprowadzając postępowanie dowodowe zgromadził materiał dowodowy, opierając się w tym zakresie na wnioskach stron. Ustalony na podstawie tego materiału dowodowego stan faktyczny został określony w zasadniczych dla rozstrzygnięcia fragmentach wadliwie. Konieczna jest zatem zasadnicza korekta tych ustaleń i dopiero późniejsze dokonanie rozważań prawnych, albowiem dopiero prawidłowo ustalony stan faktyczny umożliwia dokonanie oceny prawnej zgłoszonego w sprawie żądania.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż Sąd Rejonowy trafnie przyjął, iż umowa łącząca strony była umową o dzieło w rozumieniu art.627 k.c.. Sąd Rejonowy pominął jednak ustalenie, iż umowa ta została zawarta w zakresie

działalności przedsiębiorstwa – powódki, przyjmującej zamówienie, z osobą fizyczną (pозwana), która zamówiła dzieło będące naprawą rzeczy ruchomej, w celu niezwiązanym z działalnością gospodarczą, ani zawodową, do której to umowy w myśl art.627 1 k.c. stosuje się przepisy o sprzedaży konsumenckiej, a zatem postanowienia ustawy z dnia 27.07.2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej i zmianie Kodeksu cywilnego – Dz.U. Nr 142, poz.1176 ze zm. , dalej u.s.k. (zgodnie z treścią art.51 ustawy z dnia 30.05.2014 r.- o prawach konsumenta – Dz.U. 2014.827). W wypadku . gdy zamawiającym jest konsument, a umowa o dzieło zawierana jest w zakresie działalności przedsiębiorstwa przyjmującego zamówienie, zagadnienie wynagrodzenia musi być określone jasno, w sposób niebudzący wątpliwości (art.2 u.s.k.). Natomiast jeżeli w stosunkach z udziałem konsumenta umowa o dzieło zostanie zawarta na podstawie wzorca umownego, niejednoznaczność postanowień dotyczących wynagrodzenia tłumaczona będzie zgodnie z zasadą in dubio contra proferentem (art.385 par.2 zd.2 k.c.)

Apelująca zarzuciła, iż Sąd Rejonowy przyjął, iż zobowiązała się do pokrycia kosztów naprawy pojazdu, niezależnie od decyzji ubezpieczyciela, gdy tymczasem przedmiotem umowy była naprawa pojazdu pod warunkiem uzyskania odszkodowania z AC pojazdu. Ocena tego zarzutu związana jest z koniecznością oceny dokumentów z kart 18,37 i 38 akt sprawy, w których pozwana, działająca przez syna, zobowiązała się do pokrycia kosztów naprawy w części, w której (...) S.A. nie ponosi ochrony ubezpieczeniowej, bądź w całości, jeżeli (...) S.A. odmówi wypłaty odszkodowania. Otóż za każdym razem oświadczenie to stanowiło część innych dokumentów. Na k.18- upoważnienia do rozliczenia przedmiotowej szkody i odbioru odszkodowania z towarzystwa ubezpieczeniowego w kwocie brutto w systemie serwisowym. W dokumencie na k.37 i 38 zobowiązanie to zawarte zostało na protokołach przekazania samochodu po naprawie blacharsko -lakierniczej. Zlecający naprawę w imieniu pozwanej świadek A. S. (1) zeznał, iż załatwiając wszystkie formalności związane z naprawą, otrzymywał do podpisania sporządzone wcześniej dokumenty, a podpisując je był przekonany, że na tym sprawa się kończy (k.100- zeznania świadka)., przy czym do otrzymania faktury za pierwszą naprawę nikt nie informował go jakie będą koszty tej naprawy (k.1010). Tym samym z zeznań tych wynika, że uregulowania umowy dotyczące zobowiązania pozwanej do pokrycia kosztów naprawy w części, w której (...) S.A. nie ponosi ochrony ubezpieczeniowej, bądź w całości, jeżeli (...) S.A. odmówi wypłaty odszkodowania nie były to uzgodnione ze świadkiem, działającym w imieniu pozwanej, indywidualnie. Zresztą powódka takich okoliczności nie podnosiła, a wobec stanowiska pozwanej, była do udowodnienia tej okoliczności, w myśl art.385 1 par.4 k.c., zobowiązana.

W konsekwencji dokonanych ustaleń znajduje swoje zastosowanie norma art. 385 1 par.1 k.c., zgodnie z którą postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Na taką ocenę omawianych postanowień umownych dodatkowo wpływ ma i ta okoliczność, iż działający w imieniu pozwanej jej syn, przy podpisywaniu zobowiązań na dokumentach zawartych na kartach akt sprawy nr 18,37 i 38 nie był informowany, w jakikolwiek sposób, w kwestiach wynagrodzenia za wykonanie dzieła. Należy przy tym przypomnieć poczynione już wyżej rozważania, iż w wypadku . gdy zamawiającym jest konsument, a umowa o dzieło zawierana jest w zakresie działalności przedsiębiorstwa przyjmującego zamówienie, zagadnienie wynagrodzenia musi być określone jasno, w sposób niebudzący wątpliwości (art.2 u.s.k.).

Wobec powyższego istniały podstawy do uwzględnienia apelacji i zmiany zaskarżonego wyroku, poprzez oddalenie powództwa (art.386 par.1 k.p.c.).

Orzeczenie z punktu 2. wyroku, co do rozliczenia kosztów procesu w instancji odwoławczej, uzasadnia przepis art. 98 par.1 k.p.c. w zw. z art.391 par.1 k.p.c. , a wysokość zasądzonej z tego tytułu kwoty uzasadnia fakt, iż pozwana uiściła kwotę 300 zł tytułem wpisu od apelacji.

/-/Maria Antecka